

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Anna Kozłowska

w sprawie ze skargi D. R.

o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 4 sierpnia 2014 r. sygn. akt I ACa (...)

wydanym w sprawie z powództwa D. R.

przeciwko (...) Bank

Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2019 r.,

zażalenia skarżącego D. R.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 kwietnia 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

**1) w zaskarżonym postanowieniu prostuje oczywistą omyłkę
w oznaczeniu stron przez wskazanie D. R. jako powoda oraz (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. jako pozwanej w sprawie,**

2) oddala zażalenie

3) przyznaje adwokat I. P. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w (...) kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych powiększoną o należny podatek VAT z tytułu wynagrodzenia za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę D. R. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 4 sierpnia 2014 r. w sprawie Aca (...), z powództwa (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przeciwko skarżącemu. Przyczyną odrzucenia skargi było niespełnienie przesłanek do wznowienia ze względu na to, że powołana w niej podstawa wznowienia w rzeczywistości nie zachodzi (art. 410 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie skarżący zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 § 1 k.p.c. wskutek bezzasadnego przyjęcia braku wystąpienia przesłanek do wznowienia postępowania oraz art. 410 § 1 w związku z art. 407 § 1 k.p.c. wskutek błędnego uznania, że skarżący nie uprawdopodobnił okoliczności zachowania terminu do złożenia skargi. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez przyjęcie skargi do rozpoznania, ewentualnie o uchylenie tego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Najpierw wskazać należy na oczywistą omyłkę w komparycji zaskarżonego postanowienia przez odwrotne oznaczenie stron postępowania, z których D.R. jest powodem a (...) Bank Spółka Akcyjna - pozwanym. Na podstawie art. 350 § 1 i 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c. omyłka ta została sprostowana w komparycji niniejszego orzeczenia.

Odnosnie do zarzutów zawartych w zażaleniu podnieść należy, że pierwsze złożone zażalenie z dnia 2 sierpnia 2019 r. zostało wniesione w terminie, było skuteczne i ono stanowi podstawę do rozważań prawnych z zaznaczeniem, że jego treść, poza akapitem o charakterze formalnym znajdującym się na wstępie złożonego po raz drugi zażalenia z dnia 6 września 2019 r., jest taka sama.

Zażalenie podlega oddaleniu. Sąd Apelacyjny rozstrzygnął prawidłowo,

odrzucając skargę o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 4 sierpnia 2014 r.; uzasadnienie postanowienia w tej sprawie jest rzetelne i przekonujące. Nie zachodzi sytuacja, którą podaje skarżący w uzasadnieniu wniosku, jakoby wydanie wyroku z dnia 4 sierpnia 2014 r. przez Sąd drugiej instancji nastąpiło w warunkach, w których powód został pozbawiony prawa do sądu. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia prawidłowo zostało przytoczone stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w licznych postanowieniach co do tego, jakie muszą zostać spełnione przesłanki, żeby móc zasadnie twierdzić, iż miało miejsce pozbawienie obrony praw strony postępowania. Nie można uznać, że taka sytuacja występuje, jeżeli jest wiadome i powód sam to przyznaje, iż został pozbawiony wolności i miała miejsce procedura ekstradycyjna wobec niego już po wydaniu przedmiotowego orzeczenia. Nie jest wystarczającą przyczyną do uwzględnienia wyjaśnień skarżącego to, że był zaabsorbowany tymi zdarzeniami i nie mógł się zająć swoimi interesami w sprawie cywilnej. Powód miał informację i świadomość, że zapadł wyrok i to określonej treści, mimo że w orzecznictwie przypomina się, iż z art. 407 § 1 k.p.c. wynika rozpoczęcie biegu terminu na wniesienie skargi od dowiedzenia się o wyroku a nie o treści wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. III CZ 21/17, nie publ.). Faktyczne zapoznanie się z uzasadnieniem w późniejszym dopiero okresie nie może mieć znaczenia, a złożenie skargi dopiero cztery lata po wydaniu prawomocnego wyroku w podanych warunkach uniemożliwia zgodę na twierdzenie o zachowaniu terminu, mimo przytaczanych okoliczności przez skarżącego. Należy zgodzić się ze stanowiskiem orzecznictwa, że w wyniku przeprowadzonej kontroli wstępnej skarga podlega odrzuceniu, gdy nie zostanie spełnione którekolwiek z wymagań wynikających z art. 410 § 1 k.p.c., czyli terminowość wniesienia skargi, dopuszczalność skargi i oparcie jej na ustawowej podstawie, a nawet jeśli okoliczności przytoczone przez skarżącego zmieszczą się w podstawie przewidzianej ustawą, to może to nie wystarczyć, gdy w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2016 r. IV CZ 25/16; z dnia 9 września 2016 r. V CZ 51/16; z dnia 20 października 2016 r. II CZ 105/16; z dnia 24 sierpnia 2017 r. III CZ 21/17; z dnia 16 listopada 2017 r. V CZ 79/17; z dnia 7 grudnia 2017 r.

II CZ 81/17; z dnia 9 lutego 2018 r. I CZ 5/18 i z dnia 28 lutego 2018 r. II CZ 105/17, nie publ.).

Z tych względów należało na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania zażaleniowego według art. 98 w związku z art. 391 § 1, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714).

jw